

Por: Xosé González Martínez | Presidente do Foro E. Peinador.

Cando a empresa Castromil facía país

Nada é máis satisfactorio para o ser humano que sentirse dono dunha personalidade orixinal, forxada en actos singulares e protagonista do seu tempo, así como dunha utilidade que transcenda aos demais e así mesmo. É pola orixinalidade dos nosos actos como perpetuamos a nosa memoria e

e galeguizala. En 1994 explicábo así: "Actualmente, e despois dun período histórico onde o que se pretendeu foi que se esqueceran as pegadas do noso patrimonio cultural e lingüístico, é dicir, desprovistos dos nosos sinais de identificación, Castromil, S.A., está en período de recuperarse con toda rapidez, do que nunca,

contribuímos a crear referentes para a sociedade, que sempre precisou de modelos nos que se mirar, para construír o relato histórico da nosa identidade colectiva.

Con estas palabras iniciaba días pasados a miña intervención nun encontro que o Foro E. Peinador mantivo con empresarios da comarca do Barbanza que preside Antonio Miranda, un emprendedor que predica co exemplo da explícita galeguidade nos seus negocios. A miña intención era espertar no auditorio o sentimento de País que sei que aniña neles, pero que non acaban de concretar nas súas actividades económicas. As causas son de moi variado tipo e nelas andan mesturadas as inercias históricas e os complexos lingüísticos.

Nestes encontros habituais con empresarios as miñas exposicións están salferidas de anécdotas ilustradoras. Cóntolles, por exemplo, como se producira a conversión lingüística de CASTROMIL, a máis importante empresa do transporte público naqueles tempos en Galicia.

Todo empezou en 1989, despois dunha conversa co presidente do Consello de Administración, o admirado amigo Ramón Castromil Ventureira. Estaba convencido de que na súa empresa sempre houbera conciencia de Galicia. Mais había que concretala, por iso decidíu dar o paso

no fondo, deixou de ser: unha empresa por e para Galicia". Tan rápido foi, que en menos de dous meses empezamos a desenvolver un plan ambicioso que foi ben visible para todos os viaxeiros: sinalética, billetes en galego; música ambiental e documentais sobre o patrimonio cultural de Galicia nos monitores de televisión dos autobuses, que foron rotulados todos eles con nomes de escritores e personaxes históricos; e ademais, en colaboración coa Xunta de Galicia, editamos os "Contos do Castromil", que se repartían de balde aos viaxeiros. As nóminas e negociación colectiva redatáronse no noso idioma, incorporando ao texto un artigo recoñecendo os dereitos lingüísticos dos traballadores.

A empresa Castromil foi un exemplo de galeguización empresarial que mereceu os parabéns dos usuarios pola celeridade e naturalidade que contaxiou de entusiasmo a outras que axiña imitaron o seu exemplo.

Prof. Dr. Francisco José Peña Castiñeira

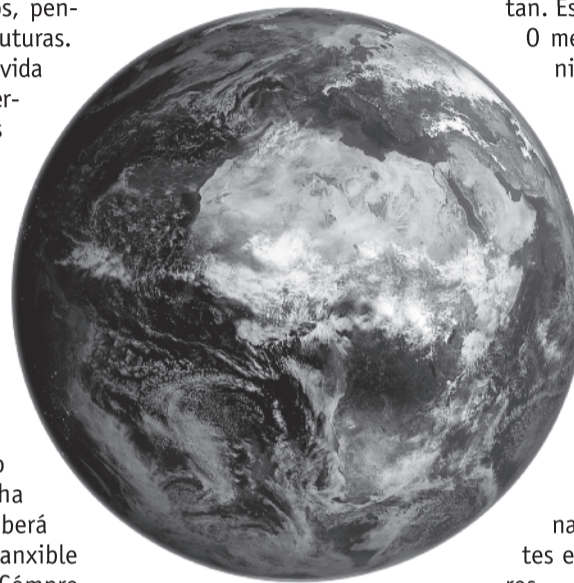
A saúde ambiental do planeta: un dos grandes desafíos da humanidade para o século XXI

A interacción entre o medio ambiente e a saúde ten unha relevancia fulcral para a saúde do planeta e dos seus habitantes. De alí a necesidade de pular pola habitabilidade da terra adiantándonos aos problemas e ás súas consecuencias cos medios que posuímos, pensando nas xeracións futuras. Cómpre posibilitar unha vida digna na que todas as persoas teñan cubertos os seus dereitos fundamentais: a alimentación, a auga potable, a saúde, a educación, a liberdade e a paz. Todo isto só será posible se se aplican os principios esenciais de xustiza, liberdade, igualdade e solidariedade.

A saúde ambiental do planeta, ten que ser unha esperanza acadable e deberá mudar nunha realidade tanxible para todo o planeta. Cómpre pular por unha política ambiental eficaz, de carácter preventivo para abordar con garantías a resolución dos problemas ambientais, asemade inserir a política ambiental na socioeconomía e dotala dos recursos dabondo para a corrección de riscos. O compromiso medioambiental, implica destinar máis recursos e unha dedicación continua ao longo de todo ao ano. Na saúde das persoas existen componentes de predisposición xenética, pero os factores de risco ambientais e os estilos de vida inadecuados inciden nunha maior proporción na aparición de enfermidades da civilización actual. A modo de exemplo poderíamos salienta que se producen ao ano 7 millóns de mortes prematuras pola exposición á contaminación do aire. A OMS prevee que en maio deste ano, apróbase unha resolución sobre a "Calidade do aire e saúde. Temos que estar preparados para afrontar as posibles consecuencias do cambio climático, cómpre establecer unha estratexia axeitada para afrontar o impacto do cambio climático nas persoas, sobre todo nas cidades e poboacións costeiras que serán as máis ameazadas.

O cambio climático supón a oportunidade de implantar políticas públicas sanitarias que inflúan na consolidación de modelos sostibles e hábitos de vida saudables. Eidos como a planificación enerxética, urba-

nística e os cambios nos transportes (a mobilidade verde), serán algún dos eixos a termos en conta para adiantarnos aos acontecementos e minimizar as súas consecuencias. O futuro está por facer, está nas nosas

mans que tipo de sociedade queremos construír para deixarse ás seguintes xeracións. Xuntos e unidos poderemos construír un mundo mellor.

Todos temos o compromiso como cidadáns ceibes e responsables de participar activamente na construción do futuro. Cómpre mudar o silencio en compromiso participativo. Temos que aprender a traballar xuntos con aqueles que pensan distinto porque son moitas máis as cousas que nos unen que as que nos separan. É preciso reducir a crispación na sociedade en todos os eidos, especialmente no político. Debemos acabar coa corrupción, que a xustiza sexa implacable cos corruptos, xa que todos somos iguais ante a lei. Nesta época de crise, paro e fame, resulta inaceptable o elevadísimo nivel de corrupción; asemade resulta tamén intolerable a cantidade de recursos que se adican ao armamento utilizado para asesinar persoas nas guerras. Menos inversións en armas e máis recursos para combater a fame no mundo e as desigualdades sociais. Desde o respecto á diversidade e á liberdade do ser humano teremos que esforzarnos desde a nosa responsabilidade individual en sermos testemuña viva de comportamentos humanos ateigados de maior liberdade, responsabilidade, honradez e tolerancia, solidariedade, defensa e respecto pola dignidade humana, prevalecendo os valores

éticos, morais e espirituais, que son os que realmente sustentan o ser da persoa. Temos que ser capaces entre todos de construír un mundo novo, un tempo novo para todos os habitantes da terra, no que as palabras guerra, corrupción e violencia non existan. Ese día gañaremos o futuro.

O medio ambiente é patrimonio da humanidade e a súa conservación esixe o esforzo solidario de toda a sociedade no seu conxunto. A saúde ambiental do planeta está nas nosas mans, é unha tarefa de todos acadarmos algún día ese obxectivo fulcral para a humanidade. O medio ambiente non ten fronteiras, é de vital importancia a cooperación das nacións dos cinco continentes e á coordinación dos actores principais que as representan, establecendo estratexias de actuación conxunta por parte de todos os sectores sociais: políticos, empresarios, científicos, ecoloxistas, medios de comunicación e poboación civil, superando ideoloxías, localismos ou intereses económicos. O aire que respiramos, a auga que bebemos, a comida que xantamos, a chan no que vivimos, o lixo que xeramos e as paisaxes que gozamos, non teñen cor política nin económica nin étnica nin relixiosa. Todos os seres humanos temos que estar en condicións de igualdade ante a saúde, a educación e a vivenda, para poder desfrutar dunha vida digna e dun medio ambiente sano, e o que é máis importante que entre todos sexamos capaces de construírmos un mundo mellor, un planeta en paz; xusto, solidario, sano e sostible, para todos os que estamos, e os que virán. Agradeceránnolo.

Que así sexa

